

**БРАНИСЛАВ НУШИЋ**

# **ГОСПОЂА МИНИСТАРКА**

**ХРВАТСКО НАРОДНО КАЗАЛИШТЕ  
ИВАНА ПЛ. ЗАЈЦА РИЈЕКА (ХРВАТСКА)**

**ПЕТАК, 18. ЈУН**

**BRANISLAV NUŠIĆ**

# **THE MINISTER'S WIFE**

**CROATIAN NATIONAL THEATRE  
IVAN PL. ZAJC IN RIJEKA (CROATIA)**

**FRIDAY, 18<sup>TH</sup> JUNE**



Режија, адаптација и избор музике: **ТАТЈАНА МАНДИЋ РИГОНАТ**  
Сценограф: **СТЕФАНО КАТУНАР**  
Костимографкиња: **МАНУЕЛА ПАЛАДИН ШАБАНОВИЋ**  
Дизајнер светла: **ПРЕДРАГ ПОТОЧЊАК**  
Аранжмани и адаптација музике: **ЗОРАН МАЈСТОРОВИЋ**  
Лекторка и саветница за сценски говор: проф. **ЉИЉАНА МРКИЋ ПОПОВИЋ**  
Саветница за сценски покрет: **НОЕМИ ДЕКАРДО**  
Дизајнер звука: **САША ПРЕДОВАН**

**Улоге**

Живка: **ОЛИВЕРА БАЉАК**  
Ујка Ваца: **АЛЕКСАНДАР ЦВЈЕТКОВИЋ**  
Чеда: **ЈАСМИН МЕКИЋ**  
Дара: **ИВНА БРУК**  
Рака: **ЈЕЛЕНА ЛОПАТИЋ**  
Анка: **ТАЊА СМОЈЕ**  
Никарагуа: **ДЕАН КРИВАЧИЋ**  
Нинковић: **ЕДИ ЋЕЛИЋ**  
Ната: **АЛЕКСАНДРА СТОЈАКОВИЋ ОЛЕЊУК**  
Пера писар: **НИКОЛА НЕДИЋ**  
Тетка Савка: **БИЉАНА ЛОВРЕ**  
Шима: **ТОНИ ПЛЕШИЋ**  
Дечак из министарства: **МАРИО ЈОВЕВ**  
Жандар: **ЃУЗЕПЕ НИКОДЕМО**  
Музичари: **ЗОРАН МАЈСТОРОВИЋ,**  
**ОСМАН ЕЈУБЛУ, ДИЕГО ВИТАСОВИЋ И**  
**ПЕДРО РОЗЕНТАЛ КАМПУСАНО**

Представа траје око 2 сата без паузе

Direction, adaptation and music selection: **TATJANA MANDIĆ RIGONAT**  
Set design: **STEFANO KATUNAR**  
Costume design: **MANUELA PALADIN ŠABANOVIĆ**  
Light design: **PREDRAG POTOČNJAK**  
Arrangements and adaptation of music: **ZORAN MAJSTOROVIĆ**  
Language editor: prof. **LJILJANA MRKIĆ POPOVIĆ**  
Stage movement: **NOEMI DESSARDO**  
Sound design: **SAŠA PREDOVAN**

**Cast**

Živka: **OLIVERA BALJAK**  
Uncle Vasa: **ALEKSANDAR CVJETKOVIĆ**  
Čeda: **JASMIN MEKIĆ**  
Dara: **IVNA BRUCK**  
Raka: **JELENA LOPATIĆ**  
Anka: **TANJA SMOJE**  
Nikaragua: **DEAN KRIVAČIĆ**  
Ninković: **EDI ĆELIĆ**  
Nata: **ALEKSANDRA STOJAKOVIĆ OLENJUK**  
Pera scribe: **NIKOLA NEDIĆ**  
Aunt Savka: **BILJANA LOVRE**  
Šima: **TONI PLEŠIĆ**  
Boy: **MARIO JOVEV**  
Gendarm: **GIUSEPPE NICODEMO**  
Musicians: **ZORAN MAJSTOROVIĆ,**  
**OSMAN EYUBLU, DIEGO VITASOVIĆ**  
**and PEDRO ROSENTHAL CAMPUSANO**

The play is about 2 hours long, with no intermissions

## ПИСАЦ

### Нушић у Хрватској

*Госпођа министарка* своју је последњу премијеру у ријечком Казалишту имала прије готово 60 година. Нушић је због познатих ратно-политичких разлога нестао с хрватских позорница као и многи квалитетни писци с подручја бивше Југославије. Занимљиво је подсјетити да је у послијератном периоду прво хрватско казалиште које је поставило Нушића био „ЈАК“ из Малог Лошиња – године 2005. премијерно је изведена *Фамилија у жалости*, која је настала према мотивима комедије *Ожалошћена породица* Бранислава Нушића. Тако је једно мало, аматерско казалиште, направило искорак који се у то вријеме још увијек нису усудили направити ни многи већи театри у Хрватској, а ликови у представи комуницирали су на чак осам различитих дијалеката. Требало је проћи још седам година да 2012. *Госпођа министарка* буде постављена у једном професионалном хрватском театру. У загребачком Сатиричком казалишту „Керемпух“ режиром је Оливер Фрљић и то у Нушићеву оригиналу.



У ријечком ХНК-у *Госпођу министарку* сада режира Татјана Мандић Ригонат, такођер на српском језику. За разлику од тога, Казалиште „Улиес“ је 2012. поставило Нушићева *Покојника* у режији Ленке Удовички, којег је књижевник Миљенко Јерговић језично прилагодио објаснивши да овај нетипичан Нушићев комад није чврсто укоријењен у локалну србијанску и београдску средину. Прије неколико година на Међународном фестивалу малих сцена у Ријечи приказана је *Госпођа министарка* београдског Позоришта „Бошко Буха“, такођер у режији Татјане Мандић Ригонат, која је улогу Живке повјерила глумцу Горану Јевтићу.

Прије неколико година, у склопу Дана српске културе у Ријечи, имали смо прилику гледати и *Госпођу министарку* Народног позоришта из Бање Луке. Лик Живке у њој је ујтеловила Светлана Бојковић.

Нушић је *Госпођу министарку* почео писати на крају Првог свјетског рата, но текст је изгубљен и аутор се комаду враћа тек 1929. када га реконструира по сјећању. Комедију је писао за глумицу Жанку Стокић и представа је изведена у сезони чак 150 пута.

Ким Цуцулић: *Враћа се Живка* (Нови лист, 10. 7. 2020)

## РЕДИТЕЉКА

Добро вече. Ево ме у вашем граду. Откад сам се родила, мира ми нема. Шетају ме од сцене до сцене, од позоришта до казалишта, од гледалишча до театра, скоро читав век. Да ме гледате, да ми се смејете, да ми се ругате. Бранислав Нушић крив је за то. Он ме је узео за руку и извео из своје главе на позорницу давне 1929. године. Описао ме је као добру жену и добру домаћицу којој се, ето изненада, неочекивано догодио поремећај на теразијама живота, па је изгубила равнотежу. Ја изгубила равнотежу?! Мој живот за њега је Шала у 4 чина. Не знам шта кажу ове данашње феминисткиње на то што није написао шалу о неком Господину министру који је изгубио равнотежу, спотако се о власт и сласт, али нека оне мисле о томе. Играле су ме Жанка Стокић, Мила Димитријевић, Љубинка Бобић, Оливера Марковић, Милена Дравић, Радмила Савићевић, Ружица Сокић, Мирјана Карановић, Радмила Живковић, Светлана Бојковић, Елизабета Кукић, Лидија Стевановић... мушкарац ме је играо, Горан Јевтић, сачувај ме Боже! Ево ме сад овде да говорим кроз уста Оливере Баљак. Рођена сам у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца, живела у Краљевини Југославији па у СФРЈ. Тих држава више нема. Али мене има! Надживела сам и монархију и републику! Све је пролазно, а ја сам вечна. Мислите о томе. Облачили су ме у разне костиме, смештали у којекакве сценографије. Обрађивали ме и прерађивали. Све сам ја то издржала и надиграла. Дајте ми шти-мунг. Ја сам спремна!

Живана Поповић,  
министарка



## ТАТЈАНА МАНДИЋ РИГОНАТ

Дипломирала је позоришну и радио режију на Факултету драмских уметности у Београду, у класи професора Дејана Мијача. Режирала је радио-драме по сопственим текстовима и драматизацијама. Поред бројних позоришних режија и драматизација, написала је збирке пе-



сама *Мистерија срећног контрабаса* и *Из живота ишлица*. Била је селектор Стеријиног позорја за 2008. Две године била је директорка Дrame Народнoг позоришта у Београду. Од 2010. обавља функцију селектора Међународног фестивала медитеранског позоришта „Пургаторије“ у Тивту. Режирала је у Народном позоришту Београд, Југословенском драмском позоришту, Атељеу 212, Битеф театру, Мадленијануму, Народном позоришу Сомбор...

## КРИТИКА

*Госпођа министарка* једна је од представа у години када је Ријека пријестолница културе и када ријечко казалиште својој публици пружа најбоља дјела хрватске и талијанске драме те балета. Представа је то која се састоји од 4 чина, а говори о жени политичара која мора на брзину усвојити обрасце понашања и начин живота *високој друштва*, након што јој супруг постане министар у влади. Име главног женског лика, Живке Поповић постало је тијеком времена синонимом за нагли успон на друштвеној лествици.

Дјело је то које непогрешиво сецира провинцијални менталитет тадашњег, а и данашњег српског па и хрватског друштва, а помијешано је с балканским шармом и богатством језика којим Нушић бриљантно описује комику наших живота. Укратко, Нушић је био заокупиран малограђанштином и људском глупошћу.

Ријечки глумачки ансамбл углавном је успјешно одговорио изазову говорења текста на српском језику. Сјајна Оливера Баљак у улози Живке Поповић носила је представу читаво вријеме. Њезин изговор, кретње и мимика били су беспријекорно изведени. Треба издвојити и Јасмина Мекића у улози Живкина зета

Чеде уноточ неујерљивом српском изговору. Врло добру улогу остварила је и Ивна Брук као Живкина кћи Дара. Уз Оливеру Баљак засјала је и Јелена Лопатић која је разиграно и страствено тумачила Живкиног сина Раку – бунтовног тинејџера. Никола Недић увјерљив је као Пера писар, а врло добру и запажену ролу одиграо је Еди Ђелић у улози Живкина љубавника Нинковића. У улози служавке Анке сигурна је била Тања Смоје. Александар Цвјетковић је дојмљив у улози ујка Васе, а потенцијал за комедију показао је и Деан Кривачић као почасни конзул Никарагве.

Ри Портал, 24. 7. 2020.

УСПЈЕЛО ИСМИЈАВАЊЕ МАЛОГРАЂАНШТИНЕ  
И ПРОВИНЦИЈСКОГ МЕНТАЛИТЕТА

Нушићева *Госпођа министарка* комедија је о малограђанштину, наглог успону на друштвеној лествици и химби у сврху социјалног уздицања која нема рок трајања. Ношена националном драмском првакињом Оливером Баљак, комедија је насмијала ријечки ХНК, чиме су се оствариле дугогодишње жеље ријечке публике о већем броју комедија на репертоару националне куће. Нушићева је прича добро позната: отвара се сусретом Живке Поповић (Оливера Баљак) и њезине тетке Савке (Биљана Торић) у скромном салону уређеном у земљаним тоновима те Живка од тетке притом тражи финансијску помоћ. Већ сам изглед салона наглашава статус обитељи Поповић који је на рубу финансијске (и друштвене) пропасти, но ускоро долази до неочекиваног обрата.



Наиме, након пада владе, Живкин супруг Сима Поповић (Антон Плешић) добива министарску фотељу, што доводи до наглог успона обитељи друштвеном љествицом. Комичне ситуације резултат су неспоразума који притом настају, као и ситуација у којима се Поповићи (не) сналазе. Нушићевска комедија произлази и из наглих промјена у понашању, држању и кретању Поповића, као и сценографије коју је Стефано Катунар изванредно прилагодио времену и контексту комедије. По уздизању обитељи у друштву, интеријер донедавно непривлачног салона наједном се мијења и истиче се јарким бојама, животињским узорцима и опћом малограђанштином која настаје као производ претјераног вјетра у леђима провинцијском менталитету.

Осим Оливере Баљак, која као средиште драмске приче носи представу, глумом се истиче и Јелена Лопатић која има занимљиву улогу Раке, Живкиног сина револуционарних свјетоназора. Лопатић је приликом играња Раке дјечачки занесена, што њезину улогу чини изнимно увјерљивом и реалном. Од мимике и гести до начина говора, изгледа и кретања, Јелена Лопатић све је подредила Раки и остварила улогу којом се поновно доказује и потврђује као једна од окосница глумачких ансамбала ријечкога ХНК-а. Међу бројним су се глумцима истакнули још и Тања Смоје, која је утјеловила кућну помоћницу Анку, те Марио Јовев, који је глумио и момка из министарства, али је наступио и као члан малог оркестра који у кућу позорнице ствара час провинцијску, час амбијенталну глуму која прати догађања на сцени. С њим су наступили и неки од реномираних ријечких глумачких ансамбала.



Зоран Мајсторовић, Данијела Мендиковић, Кармен Антуновић и Дарио Гргурић.

Осим споменуте сценографије, важно је издвојити и костимографију за коју је заслужна Мануела Паладин Шабановић, а која јасно оцртава промјене кроз које пролази понајприје домаћица Живка, а потом и цијела њезина обитељ. Кичасти дизајн, шаренило и пренаглашеност узорака и мотива како у сценографији тако и у костимографији, истовремено наглашавају комичност цјелокупне ситуације у којој се преко ноћи нашла обитељ Поповић те одлучила у потпуности промијенити начин на који их други виде.

Теа Шмидихен  
(kazalište.hr, 27. 7. 2020)

*Госпођа министарка*, хрватска представа коју је у Ријечком казалишту режирала Српкиња била је више од игре. Више од игре може бити само гола игра. Представа је била мелем за душу, срећа коју човјеку може подарити само умјетност. Ријечанке и Ријечани, они сретници који су се дочепали карата, коначно су се у овим мрачним, коронарним временима опустили до те мјере да су се смијали, пљескали, звали глумце на још један поклон и још један и још један.

Је ли добро што је ова „српска“ представа прошла без одјека? Што прича које нема о представи које у медијима такођер нема, говори о нама?

Можда говори да нас има? Нас неострашћених. Нас нормалних. Нас који мислимо да се људи не дијеле на Србе и Хрвате. Нас који знамо да се људи дијеле на глупе и паметне, зле и добре.

Екипа је у Ријечи извела одличну представу. Како се зову глумци? Режијерка? Музичари? Кројачи? Креатори покрета? Имена, имена, имена. Ма, нису увијек имена важна. А и попис је предугачак. Нушићева представа *Госпођа министарка* у Ријечком је казалишту била сусрет људи с људима.

Данас и овдје. Може ли више? Може ли веће?

Ведрана Рудан  
(Ријека данас, 22. 7. 2020)

## BRANISLAV NUŠIĆ

(BELGRADE, 1864–1938)

Nušić was born in Belgrade as Alcibiades Nusa in a Cincar family of George and Ljubica Nuša. His father was a prominent grain trader, but he lost his fortune shortly after Nušić's birth. The family moved to Smederevo, where Nušić spent his childhood and attended primary school and first two years of high school. He moved to Belgrade, where he graduated. When he turned 18, he legally changed his name to Branislav Nušić. He graduated from the Faculty of Law in Belgrade in 1884. During his studies he spent a year in Graz. His future life would be full of abrupt turnarounds: in the year 1885 he was on military service and participated in the Serbian-Bulgarian War. Because of the satirical song "Two Slaves" for the opposition newspaper *Daily* he was sentenced to two years in prison. He later served in the Consulates of the Kingdom of Serbia, and was a founder and leader of the theater companies in Belgrade, Novi Sad, Skopje and Sarajevo. In his youth he was more interested in journalism; he started and edited several newspapers and magazines. Nušić was awarded the title of academician of the Royal Academy of Sciences in 1933. His work mainly belongs to the period of realism, but in his dramatic opus he followed in the footsteps of Kosta Trifković and Jovan Sterija Popović. He wrote bourgeois dramas and salon comedies (*It Must Have Been So*, *Offing*, *An Ordinary Man*, *First Litigation*), and the greatest success he achieved with comedies of the civil society of Serbia at the end of the nineteenth and early twentieth century. In a humorous and satirical way he dealt with the themes of power, the other side of parliamentarism, primitive bureaucracy: *A Member of Parliament*, *A Suspicious Person*, *Favoritism*, *The Cabinet Minister's Wife*, *Bereaved Family*, *Authority* (unfinished). He also wrote the fairytale plays *Lily and Spruce*, *Eternity*, *Heartless Woman*. As a prose writer, he left a series of short stories in collections *Stories of a Corporal*, *Papers*, *Ramadan Evenings*, feuilletons in three books *Ben Akiba*, autobiographic and memoir works *Nineteen Fifteen* about the withdrawal of Serbian army and people through Albania to Greece, travels from Kosovo, humorous *Autobiography*. Alias Ben Akiba.

## DIRECTOR

### TATJANA MANDIĆ RIGONAT

Graduated in Theatre and Radio Directing at the Faculty of Dramatic Arts in Belgrade, from the class of Professor Dejan Mijač. She directed radio

dramas she wrote and dramatized herself. In addition to numerous theater directions and dramatizations, she wrote a collection of poems *A Mystery of a Happy Double Bass* and *From the Life of Birds*. She was the selector of the Sterijino Pozorje Festival in 2008 and the director of the Drama at the



National Theater in Belgrade for two years. Since 2010, he has been the selector of the International Festival of Mediterranean Theater "Purgatory" in Tivat. The plays she directed were staged at the National Theater in Belgrade, the Yugoslav Drama Theater, the Atelje 212, the Bitez Theater, the Madlenianum, the National Theater in Sombor...

## REVIEWS

This production unmistakably dissects the provincial mentality of the past and present Serbian and even Croatian society, together with the Balkan charm and the richness of the language Nušić brilliantly uses to describe the comedy of our lives. In short, Nušić was preoccupied with the petty bourgeoisie and human stupidity. The amazing Olivera Baljak as Živka Popović carried the entire play on her shoulders. Her pronunciation, gestures, and facial expressions were flawless. Also, we should point out Jasmin Mekić as Čeda, Živka's son-in-law, despite his unconvincing Serbian accent. Ivna Bruck as Dara, Živka's daughter, was also memorable.

Ri Portal, 24<sup>th</sup> July 2020

*The Minister's Wife* is a comedy about the petty bourgeoisie, a sudden rise on the social ladder, and a change for the social uplift that comes with no expiration date. Carried by Olivera Baljak, the national principal drama actress, the comedy made the audience laugh and fulfilled the old wishes of Rijeka's audience for a higher number of comedies in the repertoire of the national house. Besides Olivera Baljak, the central character in the play, an interesting role of Raka, Živka's revolutionary son, was played by

Jelena Lopatić. She was boyishly fascinated while playing Raka, making her role extremely convincing and realistic.

Tea Schmidichen  
(kazalište.hr, 27<sup>th</sup> July 2020)

*The Minister's Wife*, a Croatian play directed by a Serbian director in a theater in Rijeka, was more than a performance. And that can only be described as a naked play. The play was a balm for the soul, happiness that only art can give a person. The people of Rijeka, the lucky ones who obtained tickets, were finally able to relax in these dark, corona-filled times, to the extent that they laughed, applauded, and brought the actors back for another curtain call and another and another.

Is it a good thing that this "Serbian" performance was received with silence? That this silence in the media also says something about us?

Does it mean that we are here? We, the unbiased. We, the normal. We who do not divide people into Serbians and Croatians. We who know that people are to be divided into stupid and smart, evil and good.

The team performed an excellent show in Rijeka. What are the names of the actors? What is the name of the director? The musicians? The costume designers? The stage movement consultants? Names, names, names. Oh, it is not always about the names. And the list is too long anyway. Nušić's play *The Minister's Wife* in the Rijeka theatre was a meeting of people with people.

Today and here. Can there be more? Can it be bigger?

Vedrana Rudan  
(Rijeka danas, 22<sup>nd</sup> July 2020)

